

den altid, forsaavidt den har Netten paa sin Side, ikke raaber forgjæves, men veed at skaffe sin Paastand Indgang. Der er fremdeles Udgang til i Rigsdagen igjennem Interpellationer at skaffe sig al mulig Oplysning om hvert enkelt foreliggende Tilfælde. Der er saaledes, om man ogsaa vil sige, at der kunde indsnige sig en for stor Væmpelighed af en eller anden Grund hos Ministeriet, baade i vor Forsatning og i Pressefriheden en stor Garanti i saa Henseende. Det er paa den anden Side af Interesse for Administrationen at beholde en saadan Myndighed. Udvalget har i sine Endringer været opmærksomt paa et saadant Forhold, nemlig angaaende Domkirker. Det findes i det 81de Afstemningspunkt; der hedder det, at under et saadant særligt Syn kan ogsaa umiddelbart henlægges fortrinlig vigtige Kirker, saasom: Domkirker, for hvilke da dette særlige Syn hvert Aar i Juni eller Juli Maaaned bliver at afholde. Men dette Endringsforslag udtømmer dog ikke alle de foreliggende Forhold; der er Kirker, som meget antage Charakteren af private Kirker, saaledes, naar et større Hospital eller en Sindssygeanstalt indrette deres egen lille Kirke. I disse Kirker fordres altsaa her det sædvanlige aarlige Syn afholdt, hvilket Ministeriet vilde kunne fritage saadanne Kirker for paa Grund af, at de gjerne staae under en Bestyrelse, der afgiver en tilbørlig Sikkerhed for, at saadanne aarlige Syn ikke behøves. Men dernæst er der ogsaa endel andre Kirker, som ere underlagte offentlige Myndigheder, og ved disse Kirker udføres Tilsynet igjennem de ansatte Bygningsinspektorer. Det forekommer mig, at det vilde være underligt, om man over dette Slags Mænd vilde opstille en overordnet Autoritet, der dog ingenlunde har den samme Kundskab til Bygningsvæsenet som de. Hvis den Bestemmelse blev staaende uforandret, som Udkastet opstiller, var det min Mening for alle saadanne Kirker, der deels ligge under Kirke- og Undervisningsvæsenet, deels under Finansministeriet, paa en anden Maade at indrette Tilsynet, nemlig igjennem Provsterne og Bygningsinspektorerne, der alligevel skulde have Tilsynet dermed, fordi disse i Forbindelse med hinanden maatte afgive al fornøden Garanti. Endelig maa jeg

tilføie, at jeg tilstaaer, at her skjuler sig, om jeg saa maa sige, en Tanke, hvorved jeg troede ved Lovens Gjennemførelse at binde dem, der maaskee havde meest imod den. Jeg anerkjender fuldkommen, at en Mængde større Godebesiddere have opfyldt deres Forpligtelse samvittighedsfuldt ligeoverfor Kirkerne, og at de i deres Omhu have lagt Kjærlighed for Dagen for disse Bygninger, som ere betroede deres Varetagt.

Det Samme er enkelte Steder Tilfældet med Kirker, der eies af Beboerne selv. Det var min Mening, at overalt hvor det havde viist sig, at Kirkeeierne — enten det nu er større Besiddere eller Menighedene — opfyldte deres Pligter og endog gik videre, end Lovens foreskrev, kunde man meget godt fritage dem for det aarlige Syn, og at det var tilstrækkeligt, at der i saadanne Tilfælde afholdtes Syn f. Ex. hvert femte Aar. Derigjennem har jeg haabet, at man netop kunde bevare den gode Stemning hos dem, man ellers muligt udsætter for at tabe, naar denne Lov bliver gennemført og de underkastes et i visse Henseender smaa- ligt Syn, der paalægger at foretage den eller den lille Reparation, hvorimod Ministeriet kunde give dem en friere Stilling med Hensyn til Opfyldelsen af deres Pligter. Jeg skjønner saaledes ikke, at der er Anledning til at gaae ind paa Forslaget. Jeg troer, at det i Virkeligheden vil hemme det, som man ønsker at fremme. Mod Forslaget under Nr. 3 har jeg ikke Noget at erindre. Heller ikke mod Nr. 4 og 5. Ligesaa med Hensyn til Nr. 7, 8, 9 og 10. Med Hensyn til Endringsforslaget Nr. 12 har jeg derimod megen Betænkelighed, ikke forsaavidt den gaaer ud paa, at den nye Kirke ikke kan forlanges gjenopført af kostbarere Materiale og Udstyrelse end den gamle Kirke, det kan jeg ikke have Noget at erindre imod; men forsaavidt det ubetinget siges, at den ikke maa gjenopføres i større Dimensioner. Jeg maa ansee det aldeles forkasteligt at vedtage dette Forslag, hvorved man vilde afgjøre det Spørgsmaal i Kirkens Disfaveur, hvorvidt der paahviler Kirkeeieren nogen Forpligtelse til at udvide Kirken, dersom den er for lille. Denne Forpligtelse, troer jeg, paahviler Gieren, og jeg